

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemnik ali v Gorici na doim pošiljana:

vse leto 15 K

3/4 " 10 "

1/2 " 5 "

Posamične številke stanejo 10 "vir."

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kazipot po Goriškem in Gradiščanskem“ in dvakrat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštinih zvez“.

Naročnino sprejema upravništvo v Gosposki ulici št. 7 I. nadst. v „Goriški tiskarni“ A. Gabršček. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

Oglasi in poslanice se računijo po Petit-vrstah če vsakemu 1-krat 16 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 30 v vrsta. Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

»Vse za narod, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katerih ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošljejo le upravništvu.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soča“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 vin. ali gl. 1'60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: J. Afrič, Gledališka ul.; V. Baumgartner, Koren 2; Mat. Belinger, Tržaška cesta 1; Marija Bregant, Ponte Nuovo 9; Hen. Jellersitz, Nunska ul. 3. I. Hovaški, na Goriškem; Peter Krebelj, Kapucinska ul. 1; Tereza Leban, tek. Jos. Verdi 11; Ana Pleško, Pokopal. ulica; Iv. Prosel, Stolni trg 2; Jos. Primožič, Mirovska cesta; Iv. Sarčagna, Gosposka ul.; Jos. Schwarz, Šolska ul.; Južni kolodvor; Državni kolodvor. — V Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

Nov kurs v Avstriji?

Nemško časopisje ne neha povzdigovati v deveta nebesa »zvestega zaveznika« — Nemčijo, ki je pripomogla z odločnim nastopom, da je bila odstranjena vojna nevarnost. Odslej bo moralo imeti to tudi vpliv na nov politični kurs v Avstriji: proti Slovanom. Doslej, pravijo, se je navadno smatrala zveza z Nemčijo le za — breme Avstriji, da ima od tega dobiček le Nemčija, ki bi ostala sicer osamljena. Tudi v Nemčiji da so imeli tak občutek. Zato je že Bismarck hotel olajšati Avstriji to zvezo na ta način, da je odklonil sleherni vmešavanje v notranje avstrijske zadeve. Zato je v kljub zvezi z Nemčijo vladal v Avstriji sistem, ki je proteževal Slovane, zlasti Čehce, Nemcem pa so se godile raznotere krivice!!!!

Toda odslej mora biti drugače! Odslej se vzbudi v celi Nemčiji zavest, kako velika dobrota je za Avstrijo zveza z Nemčijo, — in dosledno bodo tudi zahtevali, da Avstrija ne žali narodnega ponosa Nemcev t. j. Nemčija bo vplivala na notranjo avstrijsko politiko, ki bo — protislovanska.

Ne dvomimo, da so res take nemške želje! Isto tako pa tudi nič ne dvomimo, da bi bil vsak protislovanski vladni sistem v Avstriji le v nesrečo tej državi. Naj si nikdo ne domišlja, da se bo dala slovanska večina teptati od pruske pete: prej ali slej bi zadelo tlačilce primerno maščevanje!

Avstrija mora pač uvaževati, da je dobila z Bosno in Hercegovino še bolj slovansko lice; Avstrije bodočnost je na Balkanu — torej med Slovani, ki se pa ne bodo dali pridobiti s palico in škorpionji, pač pa s pravičnostjo in ljubeznijo. Kdor ne ljubi, nima pravice zahtevati, da je ljubljen!! Avstrija se mora tesneje nasloniti na Slovanstvo! Kdor tega noče, podira temelje te države!

Naj še dodamo glavno misel v članku francoskega poslanca Lucien Hubert v velikonočni »Zeit«, ki glasi: »Orient naj pripada germanstvu, Zapad latinstvu!«

Jacques Damour.

Novela.

Francoski pisal EMIL ZOLA.

(Dalje.)

Ti so bili prenehali sekati in tehtati in so se začudeno spogledali. A niso se hoteli pregrešiti, in spet so pričeli delo, brezbržnega obraza, ne da bi odgovorili odjemalki, ki je odšla s svojimi rebrci na dlani, ogleduje ju z nevoljnimi očesom.

Videfi je bilo, kakor da se Felicija v obednici še ne čuti dovolj same. Odprla je druga vrata in spustila možaka v svojo spalnico. Bila je zelo čedna, zaprta in mirna, z belimi zavesami na oknih in nad posteljo, s pozlačeno uro in mahagonijevim pohištvom, ki ni kazalo niti najmanjšega praška na svoji blesteče politirani površini. Felicija se je spustila v naslonjač, prevlečen z modrim repsom, ponavlja besede: »Čudno je pa vendarle!«

Damour ni mogel izpregovoriti. Oziral se je po sobi in ni si upal sestiti, ker so se mu zdeli stoli preveč lepi. Zato je začel Berru.

Torej nemški »Drang nach Osten« propaguje celo — Francoz.

Kaj ostane Avstriji? Tega ne vprašati niti »Zeit«, ki žre iz avstrijskih vladnih jasli! —

In Slovani? Kaj naj rečemo mi na to? Ako se bomo upirali takim aspiracijam, tedaj nas bodo morda celo zapirali za — veleizdajalce! Vse mogoče!

Še vedno seno!

Naši čitatelji že vedo natančno, kako se godi našemu po suhi tako hudo prizadetemu kmetu gledé sena. Povedali smo, kako je bilo zavrnjeno seno v Štanjelu; istotako se je zgodilo v Nabrežini. — Pa tudi vse pripravljane z: nabavo sena se je vršilo tako, kakor ne more ugajati kmetu. Rok za priglajenje je bil prekratek, kajti tisti čas jeseni je bilo največ dela s trgatvijo, ni se vedelo še, ali bo kazalo imeti živino čez zimo ali ne, ali koliko se je obdrži, kako se obnese vinska kupčija, zato tudi niso mogli podajati naročil za seno. Zgodilo se je tako, da se je oglasilo malo slovenskih kmetov, pa tudi okrožnice za priglajenje gledé sena so prišle v nekatere občine baje mnogo prepozno, tako da so bile razglašene komaj, ko je že potekal rok.

»Goriško kmetijsko društvo« je upoštevalo te razmere ter poslalo, kakor smo čitali v »Prim. Gospodarju«, na deželni odbor prošnjo, da naj se razpiše nov natečaj za dobavo sena v mesecu januarju. Ali na to ni bilo niti odgovora. Tako društvo bi pač zaslužilo odgovor, in sicer dovoljen; saj je vendar znano, da so predložile pred časom skoro vse slovenske občine v deželi vladi resolucijo, da priznavajo le Gor. kmetijsko društvo za zastopnika v gospodarskih rečeh slovenskega dela dežele. Ali vlada se noče ozirati na to, kakor pritiče; seveda deželni odbor tudi ne. Zakaj in pod kakim vplivom, ni treba praviti. Mimogrede omenjamo, da je n. pr. vlada izročila denar za nakup prešičev in bikov c. kr. kmet. društvu, kateri denar menda še vedno tam leži, če se ni porabil za kaj drugega, naše občine pa

»Da, štirinajst dnij vas že išče. Naposled je srečal mene, pa sem ga privedel sem.«

In kakor bi čutil potrebo, da se opraviči pred njo, je dodal:

»Saj veste, da nisem mogel drugače. Star tovariš je, in srce se mi je skrčilo, ko sem ga videl takole v zagati.«

Felicija se je vendarle nekoliko osvestila. Bila je najrazumnejša in najboljšega zdravja med vsemi, in ko jo je nehala dušiti, je hotela končati ta neznosni položaj. Otvorila je strašni pomenek.

»Povej, Jacques, česa torej želiš od mene?«

Ni jej odgovoril.

»Res je,« tako je nadaljevala, »omozila sem se v drugič. Toda krivda ni moja, to veš. Mislila sem, da si mrtev, ti pa nisi storil ničesar, da me rešiš moje zmote.«

Damour je vendar prekinil svoj molk.

»Pač, pisal sem ti.«

»Prisegam ti, da nisem prejela tvojih pisem. Poznaš me, in veš, da nisem nikdar lagala. In glej, tu v miznici imam mrtvaški list«

Odprla je pisalno mizo, z mrzlično naglico poiskala listino in jo dala Damourju,

trpije. Pri licenciranju bikov pa se je pokazalo to, da so rekli izvestni gospodje, da če bomo tako napredovali, pridemo v kratkem tje, kjer smo bili pred 30 leti. Copodarstvo, da se ga Bog usmili! —

Kraševci, ki so trpeli sušo lani in predlanskim, lani pa imeli še točo in kobilice, so prišli sedaj v položaj, da nimajo niti toliko sena, da bi orače preskrbeli z njim, da bi mogli posejati seme, katero so si nabavili s težkim trudom.

Kakšno seno se je pošiljalo na Kras, to vemo že predobro. Radi tega trpi posebno okolica Koprive. Pomanjkanje je tako, da se morajo ubogi ljudje vsakemu v srce smiliti. Odposlanci iz Koprive so že opetovano prosili, da bi dobili vsaj toliko sena, kolikor potrebujejo orači, ali prošnje njihove so ostale glas vpijočega v puščavi. Pri tem pa prihaja čoveku vedno v spomin govornica, da so bili izvestni ljudje jako dobro preskrbljeni z dobrim senom ter da so se znali goriški fijakarji prav pošteno okoristiti s ponujenim senom.

Te dni so bili odposlanci iz Koprive zopet pri deželnem odboru, ali reklo se jim je, da se njih prošnje ne more vzeti v obzir, ker da je vložena prepozno. Kdo torej naj pomaga v bogim ljudem, ki so neizmerno trpeli vsled saše, kobilic, toče, povodnji?

Glavna krivda vsemu temu, da se Slovincem ne pomaga iz deželne hiše, kakor bi se moralo, tiči pač v tem, da je v deželnem odboru taško gospodarstvo ter da smo Slovenci, dve tretjini dežele, tam takorekoč brez zastopstva. Ne pomaga pa nič jeziti se nač laškim gospodarstvom, ampak pred oč: treba predstaviti mačehovsko ravnanje s Slovenci iz deželne hiše onim, ki so pripomogli, da je mogoče to, da sedi v deželnem odboru tak nesposoben in komoden gospod, kakoršen je Berbuč. — Goriški Slovenci potrebujemo v deželnem odboru dveh delavnih, energičnih in sposobnih mož. Dokler bodo tam Berbuči — ne bo boljše!

ki je začel čitati s topim obrazom. Bil je njegov mrtvaški list. Dodala je:

»Ko sem se čutila nato čisto samo na svetu, sem se uklonila ponudbi človeka, ki me je hotel rešiti mojega siromaštva in mojih muk . . . To je bil ves moj greh. Pustila sem se zapeljati misli, da pridem do sreče in blagostanja. To ni zločin, kaj ne?«

Poslušal jo je s povešeno glavo, ponižnejši in v večji zadregi, nego ona sama. Navzlic temu je dvignil oči.

»Pa moja hči?« jo je vprašal.

Felicija je spet začela drhteti. Zajecljala je:

»Tvoja hči? . . . Ne vem, ni je več pri meni.«

»Kako?«

»Da, spravila sem jo bila k teti . . . Ušla je, slabo je storila.«

Nekaj časa je ostal Damour ves miren in ne da bi odgovoril, kakor da ni razumel. Nato pa ga je mahoma minila vsa zadrega, in udaril je s pestjo po komodi, s toliko silo, da je zaplesala s školjkami okrašena škatlja, stoječa sredi mramorne plošče. Ni pa mu ostalo časa, da bi izpregovoril, kajti dva otroka, šestleten deček

Društvo slovanske vzajemnosti v Petrogradu.

(Konec.)

Vendar se ne misli na nikaka politična pustolovstva, ki so vobče opasna v teh za Slovanstvo toli žalostnih časih. Dovolj je pustolovstva leta 1876-ga. Ta čas agitacijske delavnosti ruskih slavjanofilov mnogi imenujejo heroičnim, vendar je bolje priznati, da so leta 1876 slavjanofil in po njih zavedena Rusija napravili veliko politično napako. To napako se more nakratko označiti s štirimi »ne«: nepravčasnost, nepripravljenost, neobveščnost in neodločnost konečnega cilja vsemu gibanju. Ta usodna napaka je zaprečila razvoj slovanskega vprašanja za celih 30 let, naredila ga nepopularnim v Rusiji, naredila Rusijo nepopularno pri Slovanstvu; njene posledice čutimo posebno v sedanjem času po vsem slovanskem svetu. Bosna in Hercegovina sta zakonsko dete leta 1876-ga.

Politika, o kateri govorimo tu, je dosti skromnejša. To je politika občnosti, ki ne konkurira z državno politiko, ampak samo pripravlja zanjo trdno osnovo.

Moč take politike umevajo Nemci izborni. Neznani nemiri v Pragi so dali takoj povoda, da so bili poslani tja iz Nemčije celi pomožni oddelki dijaštva, bili so povodom velikanski manifestaciji dijaštva in profesorjev v Berlinu, pri kateri se je glasno in pred vsem svetom blatilo Slovanstvo na vse možne načine. To bitenje pa ni izzvalo nikakega odpora.

Nam in vsem Slovahom se je treba navaditi, da reagiramo na slične dogodke. Kadar se bo o priliki vsakega dejanja, sovrážnega Slovanstvu ali enemu njegovih delov, razlegal slovanski glas močno in trdo, se pojavi tudi edinstvo pri Slovanih in izgine oblastno in zasmehujoče ponašanje napram njim. Začnjo spoštovati Slovanstvo in poslušali bodo njegov glas.

II.

Na podlagi omenjenih nalog društva slovanske vzajemnosti bodo na prvem zborovanju njegovega odbora podani sledeči predlogi:

in štiriletna deklica, sta baš takrat odprla vrata in prihitela objet Felicijo, z vsemi znamenji radosti.

»Dober dan, mamica! Sla sva doli v vrt, na konec ulice . . . Francoise je dejala, da treba iti domov . . . Oh, če bi ti vedela, koliko peska je doli, pa piške so na vodi . . .«

»Že prav, pustita me«, je dejala mati neprijazno.

In poklicala je služkinjo:

»Francoise, peljite ju nazaj. Neumno je, vračati se ob tem času.«

Otroka sta se odstranila s težkim srcem, dekla pa ju je rinila pred seboj, nevoljna nad tonom gospodinje. Felicijo je bil navdal brezumen strah, da Jacques ne bi ukradel otrok: lahko bi ju vrgel preko rame in zbežal: Berru se je mirnodušno izleknil v drugi naslonjač, daš mu nihče ni ponudil sedeža, in šepnil prijatelju na uho:

»Mala dva Sagnarda . . . kaj ne, kako naglo se nabere otročad?«

Ko so bila v ata zaprta, je Damour zopet udaril po komodi in zakričal:

»Ta reč ni kar tako: imeti hočem svojo hčer, in po tebe sem prišel, da pojdeš z mano!«

1. Sezvanje drugega pripravljalega, vsesovanskega shoda — vprašanje, se je rešilo že v Pragi. Popolnoma vseeno je, po čegavi inicijativi se zove shod; ali po inicijativi vseslovanskega odbora, izvoljenega v Pragi, ki se ni sicer, kar bodi tu povedano, niti enkrat sestel, ali po klubu splošnih činiteljev ali od odbora samega. Vendar mora odbor napraviti vse potrebne korake, da se bo shod vršil. Shod je potreben za vzdrževanje nepretrznosti in nadaljnega razvitja dela prvega shoda, posebno je potreben po težkem letu, ki je je Slovanstvo preživelo. Bilo bi najbolje, ako bi ga priredili zajedno z Gogoljevimi slavnostmi 9. maja v Moskvi. Moskovski komite je poslal vabila vsem odličnejšim predstaviteljem ruske, slovanske in evropske kulture. Prireditve shoda v tak moment, bodisi v Petrogradu, združenega z obiskom Moskve od strani udeležencev shoda, more popularizirati slovansko idejo, izzvati srečno združitev in dati najrazličnejše, koristne rezultate.

2. Potem je treba odstraniti naše notranje slovanske spore in sicer: Ukrajinski in rusko-poljski.

Kako obvarovati Rusijo pred grožnjo Ukrajinstva, ki postaja veleresna. S kakšnimi kulturnimi sredstvi napraviti jo za neškodljivo; kaj je treba ukreniti, da se spravi to gibanje v obče-slovansko strugo, to je težko povedati, vendar se bo moral odbor očitno baviti s tem vprašanjem.

Uprašanje o zboljšanju rusko-poljskih odnošajev ima že bolj jasne oblike. Name-rava se predlagati odboru, da izbere iz svoje srede ali: izmed členov društva 6 značajnih in zanesljivih mož, 3 Ruse, in 3 Poljake, in naloži temu odseku, da poišče praktične državnopravne odredbe, kako rešiti vprašanje, ali je vsaj premakniti z mrtve točke. Umeje se, da mora odsek označiti tudi sredstva, ki bi jih bilo mogoče pri tem uporabiti.

3. Medsebojno zблиžanje Slovanov se more uresničiti samo po vsestranskem poznanju Rusije s Slovani in Slovanov z Rusijo. V ta namen se odboru predlaga, da poišče med društveniki slovanskih društev določeno število oseb, ki bi bile pripravljene bodoče poletje na lastne stroške posetiti slovanske pokrajine. Te osebe, razdeljene na pet oddelkov, po številu glavnih slovanskih narodnosti, morajo prepotovati po načrtu brez izjeme vse slovanske kraje kakor pooblaščenici društva, držče se enotnega programa, ki ga izdela odbor. Namen potovanja je spoznavanje z odličnimi predstavitelji vsake narodnosti in vsestransko proučenje njune kulture. O rezultatu potovanja se mora dati podrobno poročilo društvu. Dosedaj navadna potovanja posamičnih oseb se ne morejo smatrati uspešnimi, ker so bila le slučajna, brez programa in poročanja.

4. Neodvisno od predidodega predloga treba odboru vzeti sedaj tudi v presojo vprašanja glede povabljenja odličnih, ruski jezik govorečih predstaviteljev vseh slovanskih narodnosti po gotovem redu in vrsti tekom prihodnje zime v Petro-

grad. Pojasnitve teh oseb v zvezi s predidodečimi poročili podado ruski javnosti jasno sliko kulturnega stanja malo nam poznane slovanskega sveta, njegovih potreb, nad in želja.

5. Govori se, da ima petrogradsko »Slavjanskoje blagotvoritelnoje občestvo« namen sezvati spomladi vsa slovanska društva v Rusiji v svrhu medsebojnega spoznavanja, zjedinenja in — ako možno — izgotovitve skupnega načrta delovanja. Ako se to ne uresniči, bo moral odbor skrbeti za sezvanje na pomlad ali jesen tega leta, razširivši ga tudi na slovanska društva v slovanskih pokrajinah.

6. Neodvisno od tega bi bil potreben shod vseh za mejo obstoječih ruskih kružkov, ki se pečajo z učenjem ruskega jezika v Petrogradu v svrhu objedinjenja in življenja njih delovanja, pojasnitve njih potreb in načina, kako bi se jim moglo zadovoljiti. Ako pa bi se pokazalo, da bi bil shod v Petrogradu radi oddaljenosti neudoben, bi bilo treba pripomoči takemu shodu v Pragi, Krakovu, ali celo na Dunaju kakor centralni točki.

Brez dvoma se predlože odboru razun omenjenih še drugi predlogi, splošni in specijalni, ki v svoji celokupnosti privedejo delo slovanskega zблиžanja iz sveta sanjarjenja in domišljij na trdna tla realnosti.

Prof. V. M. Volodimirov.

DOPISI.

Iz ajdovskega okraja.

Črniče, dne 12/4 1909. — (Ustanovitev »Sokola«). — Na Velikončni ponedeljek se je vršil v Črničah ustanovni občni zbor »Odseka Ajdovskega Sokola v Črničah«. Ta dan je bil za Črniče in bližnjo okolico velepomemben dan. Bratje Ajdovci so prihiteli pozdravit ta naš velevažen korak k lepšji bodočnosti našega naroda. Prišli so deloma na vozovih deloma pa peš. Vrli Črniški telovadci in nekaj drugih članov fantov 32 po številu so korakali bratom Ajdovcem pešcem našproti, in po prisrčnem sprejemu blizu Sela smo se pomešali z brati Ajdovci in tako skupno odkorakali blizu 50 »Sokolov« v Črniče, kar je napravilo na ljudstvo sploh najlepši utis. Za tem so prišli še drugi Ajdovci in vrle Ajdovske dame, na kar se je pričelo ob 4. uri zborovanje. Zborovalce je pozdravil naš predsednik brat Mirko Leban, kateri je v krasnem nagovoru povdarjal, kakršnega pomena sploh je Sokolstvo za nas Slovane in posebej še za mali slovenski narod. Pozival nas je k skupnemu delovanju v narodno obrambo in nam primerjal v tem oziru brate Čehe, katere naj posnemamo posebno v Sokolstvu. Krepki »na zdar« so zaorili po telovadnici po Mirkotovem govoru, kar pričča, da je govoril vsem iz srca. Na to je otvoril zborovanje brat Štekar kot nam staroste »Ajdovskega Sokola«, kateri je v kratkem a jedrnatem govoru nas spodbujal k Sokolskemu delovanju. Na to je pozdravil zborovalce brat Kranjc, načelnik

A vse to mi ni mar. Moja volja je, da greš z mano; in rečem ti, da pojdeš, če ne, pa stopim k policijskemu komisarju, da te z orožniki pritira.... To je moja pravica; kaj ni res, Berru?

Slikar je prikimal. Zelo ga je zabaval ta prizor. Ko pa je videl Damourja divjega in pijanega lastnih besed, se mu je vendarle zazdelo, da mora igrati lepo ulogo, spričo Felicije, ki je bila s svojimi močmi pri kraju in čisto na tem, da zaihti in obnemore. Vmešal se je in zamodroval:

»Da, da res je tvoja pravica; a treba je premisliti in preudariti.... Jaz sem se vedel vsledkar dostojno.... Predno se odločimo, bi bilo prav, da se pomeniš z gospodom Sagnardom, in ker on ni navzoč«.....

Premolknil je, nato pa je nadaljeval z izpremenjenim glasom, drhtečim od hlinjene ganjenosti:

»Seveda, tovarišu se mudi. Težko je čakati v njegovem položaju.... Ah, gopa, ko bi vedeli, koliko je prestal! In zdaj, niti redkvice nima, gladu poginja, povsod ga pehajo od sebe.... Ko sem ga ravnokar srečal, je bil še od včeraj tešč.

(Pride še.)

»Goriškega Sokola« v imenu istega, Zelenč črniškemu Sokolu obilo uspeha; narodu v korist in slavo.

Po prečitaniu pravil po bratu Brajniku se je pričelo upisovanje članov. Pristopilo je k Sokolu koj 45 članov, in še novi se oglašajo posebno mladina.

Na to se je izvolil naslednji odbor: brat Leban Mirko predsednik, brat Krševan Janko podpredsednik, brat Volčič Jan-ko blagajnik, brat Franc Baša tajnik, brata Virgilj Toplikar in Franc Slamič odbornika, brat Volčič Franc orodjar, brata Anton Volk in Fišer Anton pregl. računov.

Po izvolitvi odbora se je pričela prouta zabava, vse je bilo zadovoljno, vse navdušeno in pelo se je križem. Pobratili smo se gospoda in kmet, delavec in veletrgovec. Le prehitro so minule te zlate urice in poslovali smo se od bratov Ajdovcev prisrčno, in si zaklicali ob odhodu krepke mogočene »na zdar«, da je odmevalo daleč v tihno noč.

Prisrčna Vam hvala, bratje Ajdovci in vrle Ajdovske dame in sploh vsi udeleženci in »Sokolci« okoličani, za prijazen bratski poset. Na svidenje dne 31. maja t. l. ob Sokolske slavnosti v Črničah.

Ti pa Črniški »Sokol« straži s svojim bistrim jasnim junaškim očesom Črničane in okoličane, spodbujaj jih k skupnej delavnosti za boljše čase goriških Slovencev! — V to svrhu: na delo, »na zdar«!

Brja, 13./4. 1909. († Alojzij Mrkelj.) — Na Veliko noč popoldne je umrl v Gorici v bolnišnici tukajšnji posestnik Alojzij Mrkelj, kateri je dan poprej ponesrečil pri vožnji na polju. Prišel je po nesreči pod voz ter si zlomil hrbtenico. Zdej pokojni Lojze, ki je bil šele 31 let star, zapušta vdovo in troje otrok ter najboljši spomin tudi pri zalujocih svojih sosedih, prijateljih in znancih, ki so ga vsi radi imeli.

Pokojni je bil živahue naravi, vesel in dovtipen, a zraven tega nenavadno delaven, priden in skrben človek. Svoja zemljišča si je vzorno razdelal in obdeloval, tako da je v malih letih svojega gospodarstva obilo pomnožil pridelke. Ravno dobro bi imel shajati in živati nekoliko sad svojega truda in dela, ko ga pokliče smrtni sel od ljubljene in ljubeče družinice, kateri je bil najboljši oče oziroma gospodar in soprog.

Te vrstice naj bodo v spomin mlademu možu v »Soči«, katero kot zvest pristav je čital posebno rad. Žalostni vdovi in vsem njegovim raztuženim sorodnikom ob bridki nesreči in zgubi bodi v tolažbo pa to, da ž njimi sočustvuje vsa občina in vsi, ki so dobrega Lojzeta poznali.

Po obilém trudu svojega kratkega življenja počivaj sladko in mirno, dragi nam Lojze!

Iz kobarškega okraja.

Kobarški castni odbor se je konečno konstituiral. Načelnikom je izvoljen Franc Urbančič star. iz Kobarida, namestnikom pa Jos. Gašperut, župan iz Sedla.

Domače vesti.

Smrtna kosa. — V Opatjemselu so pokopali 12. t. m. mladeniča Karola Zavadlava, katerega je pobrala dolga mučna bolezen. Bilo mu je komaj 25 let. Pokojnemu vrlému mladeniču, našemu zvestemu somišljeniku, bodi lahka zemlja domača! Razžaloščeni spoštovani in ugledni rodbini Zavadlovi pa izrekamo najiskrenejše svoje sožalje!

Slovensko gledališče v Gorici. — Ravnateljstvo slov. dežel. gledališča v Ljubljani prične v soboto, 17. aprila t. l. zvečer ob 8. svoj ciklus 10 predstav, ki ga namerava prirediti v gledališki dvorani »Trgovskega doma«.

Leta 1907. so v aprilu priredili člani slov. dežel. gledališča sami 3 predstave, ki so se izvrstno obnesle. Lani so ob istem času uprizorili že 9 predstav, kar je značilo pač lep napredek Goričanov, ki so ga tudi znali ceniti in so s svojim obilnim obiskom najlepše dokumentirali svojo narodno zavednost.

Opiraje se na ta dejstva, odločilo se je letos ravnateljstvo, da priredi ciklus v lastni režiji in dodá še eno igro, torej skupno 10 predstav odbranega repertoarja, svetovnih del, ki se bodo vršile redno vsako soboto in nedeljo in vsak torek in četrtek od vstevskega 17. aprila do vstevskega 2. maja.

Sramotno bi bilo, — ako bi bilo letos manje predstav od lani. Slovenska Gorica napreduje in z njo tudi slov. gledališke prireditve. Goričani in okoličani, torej pozor: zavedajmo se svoje dolžnosti! Dokazimo, da napredujemo!

Za otvoritveno predstavo v soboto se je izbrala petdejska Grillparzerjeva klasična žaloigra »Prababica« (»Die Ahnfrau«) v krasnem Vl. Levstikovem prevodu. Igra spada med takozvane »usodne drame«, t. j. drame, v katerih igra moč usode važno vlogo. Snov je zajeta povečjem iz nekega francoskega roparskega romana (»Histoire de Louis Mandrin, avec un détail de ses crudités, de ses brigandages et de son supplice«), v kolikor pa se tiče prikazani prababice, ki strši v starem gradu in ne miruje, dokler ni izgubil poslednji potomec njenega grešnega rodu, pa najbrže iz neke nemške povesti, naslovljene »Krvaveča prikazen z bodalom in svetilko«. Žaloigra spada med najboljša dela slovečega dunajskega klasičnika, je polna lepote in fektov.

V nedeljo, 18. aprila zvečer se igra velezabavna Hennequinova burka »Sladkosti rodbinskega življenja«, ki je polna komičnih zapletljivajev, ki prisilijo občinstvo, da ne pride iz smeha do zadnjega. Goričani, pozor! — Več povedo lepaki.

Podpisano društvo prosi gg. trgovce in gostilničarje v mestu in na deželi, da ašširajo lepake za gledališke predstave v svojih prostorih na vidnem mestu.

»Narodna Prosveta« v Gorici.

Predprodaja vstopnic k predstavam se prične jutri, v petek v trgovini G. Gabršček v Trgovskem domu.

»Prababica«. — Da bo cenjenim čitateljem tragedija »Prababica«, ki jo bodo predstavljali igralci lj. gledališča v soboto v Trg. Domu, bolj razumljiva, jim podajamo tu kratko vsebino.

Prababico grofovske rodbine Borotin imenom Berta so stariši prisilili, da je stopila v zakon z možem, ki ga ni ljubila in ki mu tudi ni bila zvesta. Ko jo je nekoč zalotil mož v objemu njenega ljubima, jo je zabodel z bodalom, ki ga hranijo potem v gradu v spomin. Prababica pa mora od tedaj brez miru bloditi okoli, in vselej, kadar grozi rodu Borotinov kaka neugoda, vstane iz groba in toži, ker vidi nesrečo, ki se bliža, ki je pa ne more odvrniti in preprečiti. Tako se prikáže nekoč tudi Zdenku Borotin, ki je zadnji moški potomec svojega rodu. Samo eno hčerko ima: Berto. Imel je tudi sina, ki se je pa pred dvajsetimi leti kot trileten otrok izgubil z grajskega vrta. Mislili so, da je utonil v ribnjaku. Berto so pred kratkim napadli roparji, a rešil jo je mlad vitez Jaromir, ki trdi, da je plemič iz zlahtne a ubožane rodbine od Rena doma. Z Berto se na skrivnem večkrat sestajata, ne da bi grof o tem kaj vedel, in kmalu se užgeta njuni srca v goreči ljubezni. Nekega večera pa pride Jaromir v grad in prosi prenočišča, češ da so ga napadli v gozdu roparji. Berta spozna v njem svojega rešitelja, in grof ju za roči. Pri tej priliki podari Berta svojemu zaročencu lepo vezano šerpo. Kmalu na to pride v grad neki stotnik in naznani, da je razkropil in razgual roparsko družbo, ki je že dolgo časa vznemirjala bližnjo okolico. Z grofom se odpravita iz gradu, da odženeta še zadnje roparje. Jaromir pa noče iti z njima. Iz gozda se začujejo strelji, Berta steče preplašena v Jaromirovo sobo a jo dobi prazno in okno odprto. Kmalu se vrne Jaromir z ranjeno roko, ovito v Bertino šerpo. Pravi, da je šel ven in da ga je slučajno zadela krogla. Tu naznani vojak, da bi bili skoraj že ujeli poglavarja roparjev, da so ga že obstrelili in prijeli, da se je pa odtrgal in jim pustil samo kos šerpe. Berta spozna, da je to ista šerpa, ki jo je podarila svojemu zaročencu in da je ta poglavar roparjev. On ji to tudi prizna, zagotavlja je, da hoče pričeti zdaj drugo življenje, in ji prigovarja, naj uide z njim na Renko, kjer ima svoje posestvo. O polnoči pride po njo v grajsko kapelo, tam naj ga čaka. Berta privoli slednjč v to. Vzame mu steklenico s strupom in ker želi orožja, mu da bodalo, s kojim je bila prebodena prababica. Kmalu potem prinesejo ranjenega. Nekli ropar, kojega je zasledoval v grajskem obzidju, ga je zabodel z bodalom. Boleslav, eden izmed ujetih roparjev, mu prizna, da je pred dvajsetimi leti ugrabil triletnega njegovega sina, in da je ta Jaromir. Grof spozna zdaj, da ga je zabodel lastni sin, in umre. Berta pa, spoznavši da je vzlju-

bila lastnega brata, in da je ta ubil svojega očeta, zblazni in se zastrupi s strupom, ki ga je vzela Jaromir. Od Boleslava izve Jaromir o svojem rodu in zločinu. Toda kljub temu noče zatajiti svoje ljubezni do Berte in odhiti v kapelico, da se tam z njo sestane. Tu pa mu stopi nasproti prikazen prababice. Misli, da je Berta in jo hoče priti k sebi. Ona pa se mu da "spoznati", mu pokaže na mrtvo Berto in ko se ga dotakne, se zgrudi tudi on mrtev na tla. Prababica pa se vrne umirjena nazaj v svoje grobišče.

Mirenško starostništvo je darovalo v prid slov. visokošolcem 20 K.

Postajonačelnik na državnem kolodvoru v Gorici, Fr. Wieser, je premeščen baje na postajo Bad Gastein.

Wieserja preženejo iz Gorice menda tudi tiste lepe reči, katere je uganjal na kolodvoru tratar Englisch, ki je bil sodnijsko kaznovan ter premeščen v Trst. Wieser je vedel za vse pa je možu še potuho dajal!

"Glasu Svobode" New York. — Na prijazno vprašanje odgovarjamo, da zneska K 299-76 nismo dobili. Faksimile potrdila, s katerim se oni možakar izkazuje, je posnetek srednje dobrega falsifikata. Oni gospod je z nami prav v oni dobi nekaj dopisoval, zato ima na razpolago predloge za falsifikacijo. Sicer je znan že od prej v domovini po podobnih činih. — Notarska izjava in pooblastilo za primerno postopanje sledi.

Upravništvo.

Odpust rezervistov. — Vojno ministerstvo razglasa ukaz, da se ima takoj začeti z odpuščanjem rezervistov, ki so bili poklicani pod orožje in onih, ki so dovršili v jeseni leta 1908 svoje tretje službeno leto, a so bili pridržani pod orožjem. Radi oddaljenosti in pomanjkanja železniških vozov se bode moglo to odpuščanje izvršiti le polagoma. Od nadomestnih rezervistov se obdrži tudi nadalje pod orožjem toliko mož, kolikor je to potrebno za vzdrževanje povečanega mirovnega stanja med četami v Bosni, Hercegovini in Dalmaciji. Onim aktivno služočim vojakom, ki so bili pridržani pod orožjem od jeseni, se bo šlo to službovanje za tri orožne vaje, vsem drugim pod orožje poklicanim pa za jedno.

Cesar je odredil, da se odpuste tudi mornariški rezervisti.

Užitinski sleparovič se je bil zopet oglašil v »Gorici«, izbleknul le nekaj stavkov, a še s temi se je izdal, da niti tega ne vé, kako oddaja finančni erar užitnino v zakup. — Možakar torej ne vé, na kak način bi bil mogel priti deželni odbor do užitnine l. 1900! Vkljub temu nosi široka usta in govori — neumnosti svojim kratkoumnim backom. Ni drugače, moramo ga malce podučiti, morda se ga še kaj prime, ako ni preneumen ali — prezloben.

Deželni odbor je za finančni erar in za zakon isto tako zasebnik, kakor vsakdo drugi, ki se hoče udeležiti dražbe. — Ako bi pa mogel deželni odbor dobiti pooblastila vseh interesentov, t. i. krčmarjev, mesarjev itd., tedaj bi imel tudi v tem slučaju le to prednost, da bi dobil v zakup užitnino za najvišjo ponudbeno ceno kakega drugega dražilca. N. pr. Vsklicna cena v celi deželi bi znašala (oddaja se sicer po davčnih okrajih!) 400.000. Gorup ponudi 10% več. Finančna oblast bi vprašala deželni odbor, ali da on teh 10% več. Ako bi deželni odbor privolil, tedaj bi imel Gorup zopet pravico, ponuditi novih 10%, a deželni odbor bi imel prednost, da dobi on z isto ceno itd. itd.!

No, kaj bi bilo nastalo? Prejšnji zakupniki bi bili rasli, dokler bi ne prišli tako visoko, da bi bila zguba gotova. Dež. odbor bi bil dobil užitnino za neizmerno visoko ceno, vrhu tega pa bi moral ustanoviti dragoceni deželni užitninski urad. Trdimo, da bi bila zguba — velikanska. Kdor trdi, da bi prišel deželni odbor po drugačni poti do užitnine, je brezvesten slepar!

V manjšem obsegu so že prevzemale užitnino okrajne zadrage interesentov, n. pr. v Kobaridu, Tolminu, Kanalu, Ajdovščini, ali nikjer se nisponeslo, ker so zasebni spekulantje previsoko pritirali ponudne cene. — V celi Furlaniji so prišli tako visoko, da so zakupniki velikansko zgubili, in ko je erar sam moral prevzeti l. 1902. pobiranje v lastno režijo,

je dosegel tudi — zgubo. Tako visoke so bile ponudne cene v tisti dobi, ko se je deželni odbor pehal za užitnino! To je dokaz, da je bila zguba za deželo neizogibna! — No, v l. 1910 bo zopet prilika, da se oglasi tudi deželni odbor, ker erar odga užitnino v zakup po novih vskljicnih cenah. Zelo dvomimo, da bo imel d. o. toliko poguma, da bi užitnino prevzel, kakor se je zgodilo tudi na Kranjskem. — Tako govore dejstva, ki razkrinkavajo farbarja v »Gorici«, ki ima za norca svoje ljube backe, kateri »Soče« ne smejo čitati. — Upamo pa, da bo še drugih prilik, tudi v deželnem zboru samem, kjer se po vrednosti ožigosa sleparija z užitnino!

Sestanek »novostrujarjev« v Gorici. — V prostorih K. S. Z., kjer premetava navadno »novostrujarski« naraščaj ničvredne klerikalne časnike, igra domino, se pretepa in jih Kremžar z očetovskim glasom svari in če nič ne pomaga, klofuta po Jakilovem vzorcu, je bilo danes veliko zborovanje. Polno nunccev, cel mešan odbor S. K. S. Z., zastopniki visokošolcev, na čelu vsemu zborovanju generalni štab dr. Breclj, dr. Dermastja, dr. Pavlin (do sedaj še brez šarže) in »štabstrompeter« Kremžar. Na zborovanju so ropotali proti dr. Gregorčiču in njegovi pogubonosni politiki pol ure, ravno toliko časa so se hudovali nad »liberalci«, na to so sklenili, da se mora začeti boj energičen boj za sveta krščanska načela. Nesreča se ni pripetila nobena. Lačni in žejni so se na to poizgubili »novostrujarji« z dežele po laških oštarijah. — Ni dvoma, da mora obroditi tako lepo uspeli shod najlepše sadove za naše ubogo verno ljudstvo! Amen.

Izkušnost laških inženirjev. — Jako radi vlačijo v našo deželo laške inženirje. Če je le mogoče kako delo za take ljudi, pa so tu. Iz Tržiča poročajo sedaj, da je ob Sočinem kanalu obilo električnih naprav, pri katerih so si zaslužili regnicoli že lepe novce. Velika naprava je bila ob izlivu kanala, ali voda je podrla pred par dnevi vso stavbo. — To pa ne bo nič strašilo prizadetih, da ne bi ob prvi priliki zopet poklicali takih inženirjev v deželo!

Dva vojaka pešpolka št. 97. iz Trsta, Fr. Pleško in Štefan Salomon sta naznanjena vojaški oblasti, da ste na Veliko noč na Solkanski cesti ranila z bajonetom nekega M. Bašiča.

Petelina je prodajal po goriških gostilnah neki Ivan Valentincuzzi. Zasačila ga je policija, ki mu ni hotela verjeti, da je dobil petelina od nekega prijatelja, kakor je trdil. Petelina so spravili na policiji, kjer ga dobi lastnik nazaj.

Izgnali so iz Avstrije 67 letnega Paškala Salvadorija, ki je prestal te dni v Gorici 4 mesečno ječo radi žaljenja Njegovga Veličanstva.

Zopet samomor vojaka. — V Krminu se je ustrelil neki vojak 47. pešpolka, katerega oddelek je tam nastanjen. Ustrelil se je v srce. Storil je ta korak baje radi tega, ker bi bil moral 6 dnij v zapor.

Dva laška dezerterja sta se predstavila financij v Chioprisu. Pripeljali so ju na glavarstvo v Gradišče, kjer sta povedala, da sta zbežala v nedeljo od pešpolka št. 79. iz Vidma. Bila sta v vojaški obleki. Da se izve, kako je res z njima, so ju pridržali na glavarstvu.

Zveza narodnih društev.

Vsa ona društva, ki nameravajo sodelovati pri ljudski veselici dne 9. maja t. l. ob priliki občnega zbora »Zveze narodnih društev«, naj sporoče svojo pevsko točko v najkrajšem času predsedniku Z. N. D. dr. Dinku Pac-u, Gorica, Trgovski dom, da se bo mogel še pravočasno sestaviti vspeled. Zanimanje i za občni zbor predpoldne, i za ljudsko veselico popoldne v vseh prostorih hotela »pri zlatem Jelenu« je po mestu in po deželi veliko.

Druga pomladanska veselica. — Slovenska Čitalnica v Dol. Vrtojbi priredi na Belo nedeljo dne 18. t. m. na prostornem dvorišču g. E. Sanniga svojo veselico s slededim vspeledom: 1. Schönher: Slovenska koračnica, voj. godba. 2. Sattler: Zs dom med bajni grom, možki zbor društva »Svoboda« iz Ronc in opok. brajnega društva

iz Bukovice. 3. pl. Zajc Mahat: »Nočni stražarji, tamb. zbor. Čitalnice«. 4. Dol-lar-valjček iz operete »Princesinja Dollar«. voj. godba. 5. Aljaž: »Na dan«, možki zbor dr. »Prešeren« iz Št. Petra. 6. Hrusa: »Ubo«, tamburaški zbor. 7. Muchvič: Potpourri slovanskih narodnih pesmij, voj. godba. 8. Rogasiki: »Kteri bo?«, burka v 2. dejanjih. Po veselici javni ples in šaljiva posta. Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina k veselici 40 vin, sedeži I. vrste 1 K, II. vrste 50 vin. — Tramvajski vozovi bodo vozili izpred kavarne »Dogana« v Kapucinski ulici. Za meščane je to ugodna prilika, da si napravijo lep nedeljski popoldne. V nedeljo toraj v Dol. Vrtojbo!

Kmeto-izobraževalno društvo v Lomu priredi svojo prvo veselico dne 2. maja t. l. Vspored se objavi prevočasno.

Tamburaški kobarški Čitalnice so priredili na Velikonočni ponedeljek lepo veselico. Igrali »Idealna tašča« in »Nemški ne znajo« sta bili prav precizno uprizorjeni. Vsi igralci in igralke so se odlikovali z nenavadno spretnostjo na naših diletantskih odrih. Pesem »Što čutiš, Srbije tužni«, se je morala ponoviti. Gmotni uspeh je zadovoljiv. Po veselici se je vršil ples, pri katerem je sviral tamburaški zbor. Lepa je slovanska glasba. Čast tamburašem in učitelju Ivančiču iz Kobarida! Tamburaši so sami domači fantje, ki so se popolnoma izvežbali, ker so navdušeni za razvoj svojega domačega društva. Le tako naprej!

Braino in pevsko društvo »Napredek« v Gor. Vrtojbi naznanja tem potom, da priredi svojo običajno pomladansko veselico na binkoštni ponedeljek t. j. 31. maja. Letos je društvo odstopilo velikonočni ponedeljek bratskemu društvu »Nadi« v Sovodnjah, drugo leto bo pa samo imelo na velikonočni ponedeljek veselico, kar je bila že ed nekdan na ta dan veselica v Gor. Vrtojbi.

Trgovsko-obrtne in gospodarske vesti.

Vel. trgovi in obrtniki 18. t. m. dopoldne ob 10¹/₂ uri k zlat. Jelenu na izredni društveni občni zbor, da tam s popolnitvijo odbora postavimo trajnejši temelj nadaljnemu delovanju nam samim prepotrebnega društva.

Konjski trg pri St. Jurju (S. Giorgio) pri Vidmu. — Ta trg bo od 18. do 24. t. m. Dovoljen je privoz konj tudi iz Avstrije. Okoristijo se s tem konjerejci s Kobarškega in tudi iz Koroške. Na meji bodo živinozdravniki. Uvedejo se razne olajšave, da ne bo nepotrebnih stroškov.

Deželno kmetijsko društvo v Vidmu je izdalo brošuro »Il cavallo caporetta« (Kobariški konj), v katerem hvali in priporoča konje iz kobarškega okraja. Brošura bo koristila, ker se je s tem dvignila cena kobarških konj po trgih v Vidmu in Čedadu. V brošuri so slike kobarških konj. — Želati bi bilo, da bi tudi naš dež. odbor kaj poskrbel za konjereje v gorah. Županstva kobarškega okraja priredijo slike lepših konj za sestavo take brošure. Po Kobarškem je več konj, ki se prodajajo za lepo svoto do 1000 K v Italijo. Hvaležno polje za naše kmetijske učitelje.

Dostavljamo, da razpošiljajo iz Vidma slovenske lepake v naša kobarška županstva, da bi privabili tim več prodajalcev konj s Kobarškega.

Dogodki na Turškem.

Včerajšnji listi so prinesli iz Turčije poročila o dogodkih, ki značijo revolucijo. Vojno ministerstvo ima baje v rokah dokaze, da obstoji častniška zarota, ki hoče odpraviti sedanji režim, vodjo te zarote Rizzobeja so aretirali. V vojski je nastal upor. Kakor se poroča, so umorili uporni vojaki justnega ministra, ranili ministra vojne mornarice, vojnega ministra pa so ujeli. Kravavo klanje je bilo po carigraskih ulicah. Uporniki so se utaborili pred parlamentom ter jih je bilo takoj 5000. Upor so uprizorili baje nekateri mladi častniki iz višjih krogov, ki so služili v vojski, dasi nišo imeli potrebne vojaške izobrazbe ter jim je nova vlada črtala dohodke. Uporniki so porezali po mestu vse brzoglavne in telefonske zveze. Vlada ima na svoji strani samo par polkov. — Turški kabinet je odstopil. Sultan je sprejel demisijsko ter naznanil, da je pomislil vse upornike. Veliki vezir je Kamilpaša, zu-

nanji minister Saidpaša, vojni minister Edhempaša, bivši poveljnik v vojni z Grčijo. — Žrtev krvoprelitja v Carigradu je obilo. Koliko je število, se ne ve, ker vlada prikriva resnico. 30 častnikov je umorjenih. — Kakor v Carigradu, so bile revolte tudi po deželi. Uporno vojaštvo je planilo po mladoturških častnikih ter jih obilo pomorilo. — Evropejci zapuščajo trumoma Carigrad; bati se je velikih spopadov in celo državljanske vojne. Sodi se, da se pripravljajo Mladoturki na odločilen udarec proti reakciji ter morda proti sultanu samemu. Ali govori se celo, da je sultan sam zvezan z uporniki?

Sodi se, da je s temi dogodki padlo mladoturško gibanje ter da je dobila reakcija zopet moč in veljavo. Sultan je zagotovil, da se bodo upoštevale zopet šeriatske postave (pisane državljanske in cerkvene pravice Mohamedancev, sloneče na koranu in tradiciji). — Bolgarija hoče izrabit sedanji položaj v Turčiji za svojo popolno neodvisnost.

Razne vesti.

Nemški cesar in cesarica sta dospela večeraj ob 11. dop. v Benetke. Od tam odpotujeta na Krf. Sešla sta se tudi Bilow in Tittoni.

»Velozdaljnik« razprava v Zagrebu se nadaljuje. Včeraj je bil zaslišan Štef. Kamber.

V Barceloni na Španskem je zopet eksplozirala bomba, nekaj peklenški stroj in je napravila veliko škodo. Ranjen ni bil nobeden. To je že druga bomba v najkrajšem času. —

Carvao, svetovnoznani Italijanski teniser, je moral odpovedati vsa angažma v Ameriki. Dr. Curtis, najboljši špecialist za grlo, mu je odločno nasvetoval dve leti popolnega miru, ker drugače izgubi svoj glas.

V javni zastavljalnici »Dorotheum« na Dunaju je bila pred par dnevi prodana železna blagajna, katero je izdružila tvrdka Berger. V tajnem zapahu te blagajne so dobili mnogo vrednostnih papirjev, ki imajo vrednost 14.487 K. Kdo je zastavil to blagajno, se ne ve, najbrže je bil to kak nepreviden dedič, ki ni natančneje preiskaval notranjosti blagajne, ker ni nujno rabil denarja.

Gozdni požari. — V tem času se vedno ponavljajo gozdni požari, katere zakrivi po večini izprehajajoče se občinstvo, ki ne pazi dovolj na to, da so gozdna tla pokrita s suhim listjem, ki se sedaj rado vname. Na oba praznika je gorel dunajski gozd, v bližini Gradca je gorel gozd na dveh krajih, v Brucku ob Muri istotako. Škoda je povsod precejšnja.

Velika tatvina. — V nedeljo po noči so udri neznan tatovi v trgovino dragularja Schmeierja na Dunaju in sicer iz kleti. Pokradli so bisero in drugih dragocenostij v vrednosti 40.000 K.

Žrtev ameriškane dvoboja. — Prokurist Ferdinand Hirsch, 21 leten mladenič, se je ustrelil v Pančovi na Ogrskem na grobu svoje matere. V pismu navaja kot vzrok svoje smrti ameriškanski dvoboj z možem žene, s katero je imel ljubavno razmerje. Mož ju je zalotil in v prčo žene sta določila ameriškanski dvoboj, pri katerem je Hirsch podlegel in se moral tekotm določenega časa ustreliti.

Odpravljeno suženjstvo. — Belgijska vlada je odpravila suženjstvo v državi Kongo.

V dunajski maršanci v Stalhofu so trije čuvaji umobolnega, 32 let starega knjigoveza Jurija Feigla na velikonočno nedeljo po noči tako pretepli, ker je nagajal v svoji bolezni drugim bolnikom, da je umrl kmalu potem. Netloveško ravnanje z nesrečnim bolnikom se mu je poznalo na vratu, po telesu in po polomljenih rebrih. Čuvaji Czontos, Kral in Lupac so že pod ključem.

Na letošnje veliko dvorno lovo v Ištu je povabljen od našega cesarja tudi nemški prestolonaslednik.

Tovarna papirja zgorala. Ena največjih tovarn papirja v naši monarhiji, namreč tovarna Schögmühli pri Gloggnitzu je pogorela do tal v nedeljo zvečer. Škoda je nad 2 milijona kron. Tovarna je za celo škodo zavarovana pri devetih zavarovalnicah. Plamenom se je zamogel ustavljati edino oni oddelek, v katerem se izdeluje papir za bankovce.

V Gorici ulica Cocevia
sti na prodaj
dve hiši
in sicer številka 28 in 30.
Pojasnila daje F. ŠAULI, Go-
rica ulica Leoni št. 21 I. nadstr.

Književnost.

Faksimile „Blasnikovega rokopisa“ Prešérnovih „Poezij“. — Blasnikova tiskarna je prva izdala Prešérnove „Poezije“ l. 1847. Prejšnjega leta, dne 10. junija 1846, je bil Prešeren predložil svoj rokopis cenzuri; ta je črtala, kar ji ni bilo všeč, n. pr. celo pesem „Zdravljica“ (str. 25-27), nato se je dalo dovoljenje za natis; definitivno s podpisom cenzorja Pavška (Pauschik). — Rokopis je po natisu ostal — shranjen — v tiskarni L. 1900. se je tvrdka, zvesta svojim tradicijam, kljub velikim stroškom odločila, izdati ga v trajen spomin našemu pesniku-prvaku v natančnem posnetku. — Ta faksimile je tu izvršen. Posneto je vse tako, kakor stoji v izvorniku; na 1. str. vidimo zgoraj omenjene podatke glede cenzure, v levem kotu je založnikova pripomnja, da se bo knjiga natisnila v 1200 izvodih („1200 Ex.“ t. j. Exemplare) itd. Natančno posnete so seveda tudi vse korekture, lastnoročne Prešérnove in tuintam tiskarske (z rdečilom). Pripiski, kakor n. pr. na str. 89.: „Lit. 6. Pag. 81“ so tiskarski in pomenijo, da se v natisnjeni knjigi tu začenja 6. pola z 81. stranjo; kdor ima pri rokah natisnjen izvod iz l. 1847., se lahko prepriča o resničnosti tega prepiska. — Tako ima torej ta izdaja neomajljivo vrednost za vse čase. Tiskan Prešeren se more izpremeniti, more biti napačen: rokopis v faksimilu govori avtentično in merodajno; Prešeren sam stoji pred nami. (Dr. J. T.)

Podpisano založništvo vabi vse ljubitelje Prešérna, da si naroče to izdajo. Ker je natisnjenih le zelo omejeno število izvodov, naj se izvolijo naročniki oglasiti čim prej. V pristno svinijsko usnje vezan izvod stane 20 K.

J. Blasnika nasled,
Ljubljana, Breg št. 12.

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vin. Ako je oglas obsejnejši se računa za vsako besedo 3 vin. Najpripravnejše inseriranje za trgovce in obrtnike. Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na deželi (in celo v mestu) nihče ne pozna, ker nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

Vida. — V duhu sem vedno pri Tebi draga, me ne vidiš. — a Ti si gotovo srečna, da me ne vidiš. — Videla se bova zelo malo več, a vendar ne zabi obljube! Drugače vse v redu. Poljub Vitko.

Zahvala.

Za izkazano nam sočutje ob prebitki smrti našega preljubljenega sina in brata

Karola Zavadlav

trgovca in posestnika

kakor tudi za mnogoštevilno spremstvo k večnemu počitku in za tolažljive posete za časa bolezni, izrekamo tem potem svojo najiskrenejšo zahvalo.

Posebno se zahvaljujemo preč. duhovščini, g. zdravniku dr. E. Dereaniju, mladeničem in dekletam za darovane vence, vsem sorodnikom, prijateljem in znancem ter sl. društvu „Kras“ za gniljivo petje pred hišo in na grobu. Bog povrni vsem stotero!

OPATJESELO, 13. aprila 1909.

Augustin, Anton, Rudolf
bratje.

Marija Zavadlav,
mati.

Marija, Kristina, Alojzija, Matilda
sestre.

Iz Ljubljane v New-York

se vozi najcenejše s prekrasno opremljenimi ekspresnimi parobrodi, takozvanimi cesarskimi brzoparniki:

Kronprinzessin Cecilie, Kaiser Wilhelm II. — Kronprinz Wilhelm, Kaiser Wilhelm der Grosse

dalje z najnovejšimi modernimi parobrodi: Prinz Friedrich Wilhelm, König Albert, Prinzess Alice, Friedrich der Grosse, Bremen i. t. d. kateri so največji, najhitrejši in najvarnejši te družbe.

Vožnja po morju traja samo 6 do 7 dni.

Zdatne ugodnosti dovoljujejo se večjim družbam. — Podrobna pojasnila in potrebnj pouk dá vsakomur

Edvard Tavčar,

Kolodvorske ulice št. 35. v Ljubljani
nasproti stari Tišlerjevi gostilni.

udlikovana pekarija in sladničarna

Karol Draščik

v Gorici na Kornu v (lasni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinjšega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočno pinče itd.

Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali v originalnih butelkah. Priporoča se slavemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Alojs Zmitko,

velika izdelovalnica godal v Louneh
na Češkem

priporoča svoja dobro znana

godala na sapo,

ki so najtočnejše izdelana in čisto uglašena.
Izključno lastni izdelki.

— Popravlja vsa godala na lok in sapo. —
Geniki in preračuni brezplačno.

Goslarski ateljé. Postrežba uzorna.

Pijanosti ni več

Uzorec tega čudeznega izdelka „COZA“ se pošlje brezplačno.

Moro se dati v kavi, v mleku, v pivu, v vinu ali v jedilih ne da bi pivec to zapazil.

Prasek „COZA“ učinkuje čudovito tako, da se pivcu pristudi alkohol in vse alkoholne in močne pijače. Ta prasek deluje tako mirno in gotovo, da mu ga smejo dati žena, sestra ali hči dotičnika, ne da bi on zapazil, kaj je resnično provzročilo njegovo ozdravljenje.

Prasek „COZA“ je prinesel mir v tisočere družine, je rešil ogramo oseb sramote iz pomanjaja, da, iz takih oseb je celo napravil čvrste, močne in vsakega dela zmožne ljudi. Ta prasek je že marsikaterega mladeniča spravil nazaj na pravo pot sreče ter je podaljšal za mnogo let življenje mnogim osebam. — Zavod, ki poseduje ta čudodelni prasek, pošlje vsem onim, ki zahtevajo knjigo s 1500 zabvalami in en vzorec. Dopišuje se v nemškem jeziku.

Zajamčeno je, da je prasek popolnoma neškodljiv
COZA INSTITUTE 62, Chancery Lane
London 255 (Anglija)

Na pisma je djati: znakno 25, ha dopisnice za 10sto

Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici

registrovana zadruga s neomejenim jamstvom.

Načelstvo in nadzorstvo »Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici« je z ozirom na premenjena in dne 29. decembra 1905. v zadrugi register vpisana pravila, pri skupni seji dne 30. decembra 1905. sklenilo za leto 1906. ta-le način poslovanja:

Daje svojim članom posojila na odplačevanje v petih letih, proti odplačilu po 2 kroni na mesec za vsakih 100 kron; na menice pa proti 6% obrestovanju.

Doba za odplačilo pri posojilih na obroke se po želji izposojevalca določi tudi na 10 ali več let.

Vsak izposojevalec plača pri zajemu posojila enkrat za vselej, mesto uradnine 1/2% prispevka v posebno rezervo za morebitne izgube.

Sprejema navadne hranilne vloge v vsakem znesku, jih obrestuje po 4 1/2%, večje, stalno založene pa po dogovoru.

Delež so dvojni; opravični po 2 kroni, glavni po 20 kron.

Zadruga objavlja vsa svoja naznanila v časopisih »Soča« in »Primorec«.

Nova pravila so se razposlala vsem članom; če jih pa po pomoti ni kdo dobil, naj se oglasi v zadrugi uradu v »Trgovskem domu«.

Načelstvo in nadzorstvo.

GORICA.

GORICA.

Narodno podjetje

Hotel „Pri Zlatem Jelenu“.

V središču mesta. Ob glavni ulici z državnega kolodvora. Zbirališče trgovskega sveta in goriških Slovencev. — Nad 30 sob za tujece od K 1-20 višje. Velik vrt z verando. Stekljeni salon s teraso. Velik jedilni salon. Več sob za klube in sklenjene družbe. Regijske. — Točarna z običajnimi gostilniškimi cenami za jedi in pijače. — Domača in tuja vina. — Plzenjsko in puntigamsko pivo. — Cene jako zmerne. — Postrežba pod novo upravo skrbna in točna.

Poprava in komisijska zaloga dvokoles in stalnih strojev, gramofonov za koncerte in gostilne ter vsakovrstne plošče, zastopnik avtomatov za gostilne in vsakovrstnih kmetijskih strojev. Stara dvokolesa se emajlirajo po ceni z ognjem pri

Batjel-u

Gorica

Stolna ulica 3-4.

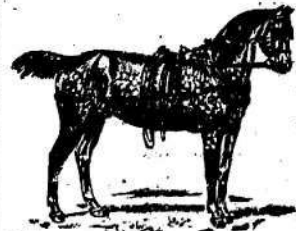
Prodaja tudi na mesečne obroke.

Novi slovenski ceniki fran' o

Ivan Kravos

na Kornu št. 11. GORICA na Kornu št. 11

sedlarska delavnica

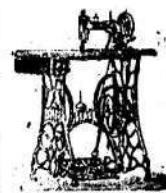
in zaloga različnih konjskih vpreg za lahko ali pa težko vožnjo; dalje ima v zalogi različne konjske potrebščine, potovalne potrebščine kakor: kovčege, torbice, denarnice, listnice itd. — Izvršuje in sprejma v popravo različne koleselne in

popravlja se izvršujejo točno.

Cene zmerne.

Pozor

• pri nakupovanju šivalnih strojev! •

Denar, kateri se izda za šivalni stroj slabše vrste, je izgubljen. Zatorej izbirajte pri nakupu šivalnih strojev blago najboljših vrste. — Najboljše stroje izdeluje tovarna Pfaff v Kaiserlautern. Ako kupite stroj s to znamko, ste lahko zagotovljeni, da niste zavrgli svojega denarja, marveč plodonosno naložili. — V zalogi imam še drugo različne šivalne stroje, dvokolesa in stroje za kmetijstvo.

Jos. Dekleva,

Irgovec, Gorica ul. Municipio št. 1.
edino zastopstvo.

Anton Potatzky v Gorici.

Na sredi Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DESELO.

Najceneje kupovališče miraberškega in drobnega biaga ter tkala, preje iz nitij.

POTREBŠČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE

za krojače in čevljarje.

Srečinjice. — Rožni vencl. — Mašne knjižice.

Šišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjavo, trava in detalje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi. 2 35-8

Keil-ov lak

Najboljši lak za tla iz mehkega lesa.

Keil-ova bela prevlaka (glazura) za umivalne mize 90 vin.

Keil-ova pasta za čevlje po 30 vin.

Keil-ov lak za zlatenje okvirjev 40 vin.

Keil-ovo tečilo za pod 90 vin.

Keil-ov lak za klobuke v različnih barvah

ima vedno z zalogi v **Konjedič & Zajec v Gorici.**

Postojna: Ant. Dittich
Reka: F. Ježek, mifodilica
Ljubljana: Leskovič & Meden
Lošinj mali: G. P. Rudja

Pulj: Avg. Zuliani;
Rovinj: Gius. de Vescovi;
Sibenik: Fausto Inchiostri;
Tolmin: Ljudvik Oazafura